

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

**COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS**

**INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN**

COMMISSION DES RELATIONS EXTÉRIEURES

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE
BETREKKINGEN

Mardi

07-02-2012

Matin

Dinsdag

07-02-2012

Voormiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
MR	Mouvement réformateur
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
VB	Vlaams Belang
cdH	centre démocrate Humaniste
FDF	Fédéralistes démocrates francophones
LDD	Lijst Dedecker
MLD	Mouvement pour la Liberté et la Démocratie

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 53 0000/000	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000	Parlementair stuk van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het verstaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beige kleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/549 81 60	Tel. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

		INHOUD
Questions jointes de - M. Dirk Van der Maelen au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "l'aide belge au développement en faveur du Burundi" (n° 8331)	1	Samengevoegde vragen van - de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de Belgische ontwikkelingshulp aan Burundi" (nr. 8331)
- M. Georges Dallemagne au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "la libération d'une tranche incitative en faveur du Burundi" (n° 9277)	1	- de heer Georges Dallemagne aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "het beschikbaar stellen van een bijkomende schijf als incentive voor Burundi" (nr. 9277)
<i>Orateurs: Dirk Van der Maelen, Paul Magnette, ministre des Entreprises publiques - Politique scientifique - Coopération au développement - Grandes Villes</i>		<i>Sprekers: Dirk Van der Maelen, Paul Magnette, minister van Overheidsbedrijven - Wetenschapsbeleid - Ontwikkelingssamenwerking - Grote Steden</i>
Questions jointes de - M. Dirk Van der Maelen au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "la réunion du Conseil des ministres européens de la Coopération au développement du 14 novembre 2011 et la position commune européenne au sujet de la conférence de haut niveau sur l'efficacité de l'aide" (n° 8332)	4	Samengevoegde vragen van - de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de vergadering van de Raad van de Europese ministers van Ontwikkelingssamenwerking op 14 november 2011 en het gemeenschappelijk Europees standpunt voor de 4de highlevelconferentie over de doeltreffendheid van hulp" (nr. 8332)
- M. Roel Deseyn au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "les résultats du Quatrième Forum de Haut Niveau sur l'Efficacité de l'Aide à Busan" (n° 8458)	4	- de heer Roel Deseyn aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de resultaten van het Fourth High Level Forum on Aid Effectiveness in Busan" (nr. 8458)
- M. Wouter De Vriendt au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "la conférence de Busan sur l'efficacité de l'aide" (n° 8595)	4	- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de conferentie in Busan over de doeltreffendheid van de hulp" (nr. 8595)
<i>Orateurs: Dirk Van der Maelen, Wouter De Vriendt, Paul Magnette, ministre des Entreprises publiques - Politique scientifique - Coopération au développement - Grandes Villes</i>		<i>Sprekers: Dirk Van der Maelen, Wouter De Vriendt, Paul Magnette, minister van Overheidsbedrijven - Wetenschapsbeleid - Ontwikkelingssamenwerking - Grote Steden</i>
Question de M. Dirk Van der Maelen au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "l'engagement de la Belgique à la suite de la conférence des donateurs sur le Global Partnership for Education" (n° 8407)	7	Vraag van de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "het Belgisch engagement naar aanleiding van de donorconferentie over het Global Partnership for Education" (nr. 8407)
<i>Orateurs: Dirk Van der Maelen, Paul Magnette, ministre des Entreprises publiques - Politique scientifique - Coopération au développement - Grandes Villes</i>		<i>Sprekers: Dirk Van der Maelen, Paul Magnette, minister van Overheidsbedrijven - Wetenschapsbeleid - Ontwikkelingssamenwerking - Grote Steden</i>
Question de M. Wouter De Vriendt au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au	9	Vraag van de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en

développement, chargé des Grandes Villes, sur "le concept de cohérence" (n° 8504)		Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "het begrip van coherentie" (nr. 8504)
Orateurs: Wouter De Vriendt, Paul Magnette , ministre des Entreprises publiques - Politique scientifique - Coopération au développement - Grandes Villes		Sprekers: Wouter De Vriendt, Paul Magnette , minister van Overheidsbedrijven - Wetenschapsbeleid - Ontwikkelingssamenwerking - Grote Steden
Question de M. Wouter De Vriendt au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "la réalisation des Objectifs du Millénaire d'ici 2015" (n° 8505)	11	Vraag van de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de realisatie van de Millenniumdoelstellingen tegen 2015" (nr. 8505)
Orateurs: Wouter De Vriendt, Paul Magnette , ministre des Entreprises publiques - Politique scientifique - Coopération au développement - Grandes Villes		Sprekers: Wouter De Vriendt, Paul Magnette , minister van Overheidsbedrijven - Wetenschapsbeleid - Ontwikkelingssamenwerking - Grote Steden
Question de M. Wouter De Vriendt au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "la loi relative à la coopération au développement" (n° 8506)	13	Vraag van de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de wet over ontwikkelingssamenwerking" (nr. 8506)
Orateurs: Wouter De Vriendt, Paul Magnette , ministre des Entreprises publiques - Politique scientifique - Coopération au développement - Grandes Villes		Sprekers: Wouter De Vriendt, Paul Magnette , minister van Overheidsbedrijven - Wetenschapsbeleid - Ontwikkelingssamenwerking - Grote Steden
Question de M. Wouter De Vriendt au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "le conflit en Afghanistan" (n° 8507)	13	Vraag van de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "het conflict in Afghanistan" (nr. 8507)
Orateurs: Wouter De Vriendt, Paul Magnette , ministre des Entreprises publiques - Politique scientifique - Coopération au développement - Grandes Villes		Sprekers: Wouter De Vriendt, Paul Magnette , minister van Overheidsbedrijven - Wetenschapsbeleid - Ontwikkelingssamenwerking - Grote Steden
Question de Mme Ingeborg De Meulemeester au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "les exonérations fiscales pour les organisations humanitaires" (n° 8699)	16	Vraag van mevrouw Ingeborg De Meulemeester aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de fiscale vrijstellingen voor humanitaire organisaties" (nr. 8699)
Orateurs: Ingeborg De Meulemeester, Paul Magnette , ministre des Entreprises publiques - Politique scientifique - Coopération au développement - Grandes Villes		Sprekers: Ingeborg De Meulemeester, Paul Magnette , minister van Overheidsbedrijven - Wetenschapsbeleid - Ontwikkelingssamenwerking - Grote Steden
Question de Mme Ingeborg De Meulemeester au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "la promesse d'une clause anticorruption" (n° 8700)	17	Vraag van mevrouw Ingeborg De Meulemeester aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de beloofde anticorruptieclausule" (nr. 8700)
Orateurs: Ingeborg De Meulemeester, Paul Magnette , ministre des Entreprises publiques - Politique scientifique - Coopération au développement - Grandes Villes		Sprekers: Ingeborg De Meulemeester, Paul Magnette , minister van Overheidsbedrijven - Wetenschapsbeleid - Ontwikkelingssamenwerking - Grote Steden

Question de Mme Thérèse Snoy et d'Oppuers au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "le projet d'exploitation pétrolière dans l'est du Congo" (n° 9075)

Orateurs: **Thérèse Snoy et d'Oppuers, Paul Magnette**, ministre des Entreprises publiques - Politique scientifique - Coopération au développement - Grandes Villes

19 Vraag van mevrouw Thérèse Snoy et d'Oppuers aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de plannen voor olieboringen in Oost-Congo" (nr. 9075)

Sprekers: **Thérèse Snoy et d'Oppuers, Paul Magnette**, minister van Overheidsbedrijven - Wetenschapsbeleid - Ontwikkelingssamenwerking - Grote Steden

**COMMISSION DES RELATIONS
EXTÉRIEURES**

du

MARDI 7 FÉVRIER 2012

Matin

**COMMISSIE VOOR DE
BUITENLANDSE BETREKKINGEN**

van

DINS DAG 7 FEBRUARI 2012

Voormiddag

La séance est ouverte à 10.20 heures et présidée par M. François-Xavier de Donnea.

De vergadering wordt geopend om 10.20 uur en voorgezeten door de heer François-Xavier de Donnea.

01 Samengevoegde vragen van

- de heer **Dirk Van der Maelen** aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de Belgische ontwikkelingshulp aan Burundi" (nr. 8331)
- de heer **Georges Dallemagne** aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "het beschikbaar stellen van een bijkomende schijf als incentive voor Burundi" (nr. 9277)

01 Questions jointes de

- M. **Dirk Van der Maelen** au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "l'aide belge au développement en faveur du Burundi" (n° 8331)
- M. **Georges Dallemagne** au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "la libération d'une tranche incitative en faveur du Burundi" (n° 9277)

Le **président**: M. Dallemagne est excusé.

01.01 Dirk Van der Maelen (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik had het genoegen als waarnemer aanwezig te mogen zijn bij de verkiezingen van 2010 in Burundi, vandaar ook mijn bijzondere belangstelling voor wat er aldaar gebeurt na die verkiezingen.

Sinds de verkiezingen van 2010 stel ik vast dat de politieke dialoog in Burundi hapert. Ondanks enkele initiatieven spreken oppositie en regeringspartijen niet of zeker onvoldoende met elkaar, laat staan dat zij een verzoeningsproces uitwerken. Het jaar 2011 was dan ook een jaar met veel politiek getint geweld dat nauwelijks strafrechtelijk opgevolgd werd. Voor een land dat hoge armoedecijfers kent en recent nog een burgeroorlog meemaakte, is volgens mij uiterste waakzaamheid geboden. Helaas genieten hervormende krachten en de civiele maatschappij te weinig democratische ruimte om vrede en verzoening te consolideren. Tal van berichten wijzen erop dat niet zij, maar radicale elementen aan invloed en ruimte winnen. Aangezien Burundi weldra een nieuw Poverty Reduction Strategy Paper moet voorstellen, wil ik de minister graag enkele vragen stellen.

Ten eerste, zijn er, naast het Verenigd Koninkrijk en Zweden, nog donorlanden van plan hun hulp aan Burundi terug te schroeven? Zo ja, welke landen? Hoe reageert Europa, opdat Burundi voldoende ontwikkelingsbijstand blijft krijgen?

01.01 Dirk Van der Maelen (sp.a): Depuis les élections de 2010, le dialogue entre le gouvernement burundais et l'opposition est presque au point mort et des éléments radicaux gagnent en influence.

D'autres pays donateurs que le Royaume-Uni et la Suède ont-ils manifesté leur volonté de réduire le montant de leurs aides au Burundi? Le ministre a-t-il évoqué, lors des discussions qui ont mené à l'octroi d'une tranche "incitative", le problème de l'insécurité croissante, de l'impunité et de la corruption de plus en plus importante?

Mijn tweede vraag moet ik wat aanpassen, want inmiddels heb ik vernomen dat de *incentive tranche* van het huidige ISP reeds is toegekend. Mijnheer de minister, hebt u bij de besprekingen die geleid hebben tot de toekenning van de *incentive tranche*, de problematiek aangekaart met betrekking tot de stijgende onveiligheid, de straffeloosheid en de toenemende corruptie in dat land? Hebt u daarover met de Burundezen gesproken en hebben zij engagementen geformuleerd?

01.02 Minister **Paul Magnette**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van der Maelen, het Verenigd Koninkrijk en Zweden hebben inderdaad beslist om zich terug te trekken uit Burundi. Deze beslissing werd hoofdzakelijk genomen vanwege een interne herijking van de ontwikkelingssamenwerking van beide donoren en ook vanwege de internationale agenda over de taakverdeling tussen donoren. Hun programma's in Burundi werden als te klein beschouwd om het verschil te kunnen maken.

Andere donoren trekken zich niet terug, maar een aantal wil de hulp wel anders invullen, waarbij er minder geld wordt gegeven.

Noorwegen geeft geen algemene budgethulp meer – dat was 10 miljoen USD –, maar heeft beslist om sectorhulp voor 9 miljoen USD te programmeren. Japan zou de hulp aan Burundi afbouwen, maar heeft dat nog niet aangekondigd. De Verenigde Staten zouden in 2012 een derde minder hulp voorzien.

De Afrikaanse Ontwikkelingsbank wou stoppen met budgethulp, maar heeft op de valreep toch beslist om de volgende drie jaar budgethulp toe te kennen.

De Europese Unie is ook nog niet zeker om de algemene budgethulp aan Burundi verder te zetten, maar heeft nu toch beslist om volgend jaar extra budget te geven.

Op Europees en internationaal vlak heeft België steeds aandacht gevraagd voor de situatie van de *aid orphans*. Op grond van een drang naar onmiddellijke resultaten trekken sommige donoren zich terug uit al te complexe situaties en opteren voor onmiddellijke resultaten.

Ontwikkeling blijft een werk van lange adem. Donoren moeten risico's durven nemen. De Commissie en andere internationale organisaties moeten bereid zijn om zich te gedragen als *lender of last resort* bij afwezigheid van bilaterale donoren.

De vergadering van het speciale partnercomité waarop de toekenning van de *incentive tranche* zal worden besproken, is voorzien voor het tweede trimester van 2012. Op deze vergadering zal worden geanalyseerd of werd voldaan aan de vier voorwaarden die werden gesteld voor de toekenning van de bijkomende tranche van 50 miljoen euro. In afwachting van de resultaten van deze analyse wens ik mij niet uit te spreken over de toekenning van dit bijkomend bedrag aan Burundi.

Het lijkt mij wel enigszins contradictoir dat u, enerzijds, bezorgd bent dat Europa voldoende ontwikkelingsbijstand zou toekennen aan

01.02 **Paul Magnette**, ministre: Le Royaume-Uni et la Suède se retirent en effet du Burundi. Cette décision s'explique par une révision interne de la politique de coopération au développement dans ces deux pays, mais également par la répartition internationale des tâches entre donateurs et par la faible ampleur de leurs programmes au Burundi, ces derniers étant trop restreints pour peser réellement dans la balance.

D'autres bailleurs de fonds souhaitent accomplir leur mission d'aide dans le cadre d'autres formules n'impliquant pas l'octroi de fonds. Ainsi, la Norvège ne dispose plus d'un budget général pour la coopération au développement, mais d'un secteur de l'aide doté de fonds à concurrence de 9 millions de dollars. Le Japon démantèlerait son aide au Burundi, mais ne l'a pas encore annoncé officiellement. Et les États-Unis réduiraient leur aide d'un tiers pour l'année 2012.

La Banque africaine de développement avait annoncé son intention de mettre un terme à son aide budgétaire mais se serait ravisée à la dernière minute et octroierait malgré tout une aide sur une période de trois ans. L'Union européenne n'a pas encore tranché, mais prolongerait son aide budgétaire de trois ans.

Sur les plans européen et international, la Belgique a toujours réclamé une attention particulière pour les *aid orphans*. Certains bailleurs souhaitent voir immédiatement les résultats de

Burundi en, anderzijds de toekenning van bijkomende hulp aan Burundi interpreert als een ondersteuning door ons land van de vooruitgang inzake goed bestuur, ondanks de huidige context van straffeloosheid en corruptie.

leur aide et se retirent face à des situations complexes. L'aide au développement constitue toutefois une mission de longue haleine et les bailleurs de fonds doivent oser prendre des risques. La Commission et les autres institutions internationales doivent oser renoncer à l'aide bilatérale.

La réunion du comité spécial de partenaires pour l'octroi d'une *incentive tranche* est prévue pour le second semestre 2012. À cette occasion, il sera vérifié si le Burundi satisfait aux 4 critères convenus pour pouvoir bénéficier de la tranche de 50 millions.

Je relève toutefois une contradiction dans le raisonnement de M. Van der Maele: d'une part il s'inquiète de la réduction de l'aide octroyée au Burundi mais, d'autre part, il semble considérer toute aide à ce pays comme un appui à un régime corrompu à la tête d'une société caractérisée par l'impunité.

01.03 Dirk Van der Maele (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

U raakt inderdaad aan de kern van het probleem, met name het zoeken van een evenwicht tussen, enerzijds, dit land niet laten schieten en, anderzijds, niet blind zijn voor wat er gebeurt.

Het is in grote mate de fout van de oppositie, die de verkiezingen van 2010 heeft geboycot. Als gevolg daarvan hebben wij nu echter een politiek systeem met een regering en een parlement dat nogal politiek eenkleurig is, of toch wordt gedomineerd door één kleur.

Ik ben peter van een van de vooraanstaande figuren van de civiele samenleving, en ik volg samen met hem de ontwikkeling op het vlak van politieke rechten.

We stellen vast dat er een tendens naar een eenpartijstaat is. Daarmee moeten we opletten.

Het tweede element is de groeiende onveiligheid. In een rapport van de UNO heeft men het over 41 buitengerechtelijke moorden in de eerste tien maanden van 2011. Ik kan het niet anders noemen. Politieke tegenstanders worden door veiligheidstroepen vermoord.

We moeten een evenwicht zoeken. Ik vind dat we de situatie moeten opvolgen. Ik denk dat wij een grote invloed kunnen hebben. Wij zijn een van de grootste donors, of misschien zelfs de grootste, in Burundi. Wij moeten die invloed aanwenden om de politieke situatie in

01.03 Dirk Van der Maele (sp.a): Il est évidemment difficile de trouver un équilibre entre, d'une part, le fait de ne pas abandonner un pays à son sort et, d'autre part, ne pas fermer les yeux face à ce qui ne va pas. L'opposition burundaise a commis l'erreur de boycotter les élections de 2010 et de favoriser ainsi une situation dans laquelle gouvernement et parlement ont la même composition.

Par ailleurs, l'insécurité augmente. Les opposants politiques sont assassinés par les troupes de sécurité.

En tant que bailleur de fonds important, nous devons user de notre influence pour faire évoluer la situation politique dans le bon sens. Je ne plaide pas en faveur de l'interruption de l'aide, mais de l'utilisation de cette dernière comme levier dans le sens d'une réconciliation politique.

de goede richting te laten evolueren.

Ik worstel inderdaad met het probleem en ik ben geen voorstander van de stopzetting van de hulp, maar ik wil wel dat de hulp wordt gebruikt als hefboom om op die twee domeinen, enerzijds politieke verzoening en, anderzijds, het beëindigen van de buitengerechtelijke terechtstellingen die daar gebeuren, de dialoog met de regering aan te gaan en hen aan te porren om de nodige maatregelen te nemen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Samengevoegde vragen van

- de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de vergadering van de Raad van de Europese ministers van Ontwikkelingssamenwerking op 14 november 2011 en het gemeenschappelijk Europees standpunt voor de 4de highlevelconferentie over de doeltreffendheid van hulp" (nr. 8332)
- de heer Roel Deseyn aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de resultaten van het Fourth High Level Forum on Aid Effectiveness in Busan" (nr. 8458)
- de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de conferentie in Busan over de doeltreffendheid van de hulp" (nr. 8595)

02 Questions jointes de

- M. Dirk Van der Maelen au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "la réunion du Conseil des ministres européens de la Coopération au développement du 14 novembre 2011 et la position commune européenne au sujet de la conférence de haut niveau sur l'efficacité de l'aide" (n° 8332)
- M. Roel Deseyn au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "les résultats du Quatrième Forum de Haut Niveau sur l'Efficacité de l'Aide à Busan" (n° 8458)
- M. Wouter De Vriendt au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "la conférence de Busan sur l'efficacité de l'aide" (n° 8595)

02.01 **Dirk Van der Maelen** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op 14 november 2011 vergaderden de Europese ministers van Ontwikkelingssamenwerking. Een van de agendapunten was de voorbereiding van het Europees standpunt met betrekking tot het Vierde High Level Forum over de doeltreffendheid van hulp in november te Busan.

De *drafts* van het Outcome Document laten voorlopig weinig ruimte om in Busan te kunnen komen tot concrete en in de tijd gebonden afspraken, die onafhankelijk kunnen worden gemonitord.

Werd een dergelijk engagement tijdens de vergadering van de Raad besproken? Wat waren de standpunten daaromtrent?

Heeft uw voorganger ter zake het woord genomen? Wat is het standpunt van de minister over de materie?

De rol van de nieuwe en opkomende spelers, zoals de BRICS of de privésector, voor het sluiten van een ambitieus en concreet akkoord in Busan, werd tijdens de vergadering van de Raad besproken.

Welke opportuniteten of risico's ziet u ter zake?

02.01 **Dirk Van der Maelen** (sp.a): Le 14 novembre 2011, les ministres européens de la Coopération au développement se sont réunis pour déterminer la position commune à adopter lors du Quatrième Forum de Haut Niveau sur l'Efficacité de l'Aide de fin novembre, à Busan en Corée du Sud.

Quels ont été les principaux sujets de discussion entre ces ministres européens? Quels engagements ont-ils souscrits? Quelles fenêtres de tir le ministre entrevoit-il pour attirer de nouveaux acteurs dans ce domaine? La Belgique demandera-t-elle que l'on soit attentif aux États fragiles?

In welke mate wil België Busan aangrijpen om de agenda van fragiele staten het nodige politiek gewicht te geven? Is zulks ook tijdens de vergadering van de Raad van 14 november 2011 besproken?

Welke concrete engagementen zal ons land nemen?

Ten slotte, heeft uw voorganger tijdens de vergadering van de Raad van 14 november 2011 bepaalde of andere prioriteiten op tafel gelegd?

Wat waren volgens u de belangrijkste discussiepunten bij het bepalen van een gemeenschappelijk Europees standpunt?

Wat is uw appreciatie over het uiteindelijk gemeenschappelijk Europees standpunt in de aanloop naar Busan?

02.02 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ook van mij krijgt u een aantal vragen om te peilen naar de houding die ons land in Busan heeft aangenomen, en naar de standpunten die wij er hebben verdedigd.

Het gaat om de Vierde conferentie over de doeltreffendheid van de hulp, die eind november 2011 in Busan plaatsvond.

Hoe evaluateert u de conferentie in Busan?

Welke standpunten heeft ons land verdedigd, vooral op het vlak van de mensenrechten, de beleidscoherentie met andere beleidsdomeinen en het creëren van een regulerend kader voor de privésector?

Ten slotte, hoe zult u de implementatie van Busan aanpakken?

02.03 Minister Paul Magnette: Mijnheer de voorzitter, collega's, de Vierde conferentie over de doeltreffendheid van de ontwikkelingshulp vond inderdaad plaats in Busan, Zuid-Korea van 30 november 2011 tot en met 1 december 2011.

Het slotdocument van dit forum is het *Busan Partnership for Effective Development Co-operation*. Het bezegelt een heroriëntering van het internationale ontwikkelingsbeleid, die al een aantal jaren bezig was.

Het document stelt vast dat de wereld sinds het begin van de ontwikkelingssamenwerking ongeveer zestig jaar geleden, sterk is veranderd. Opgemende economieën hebben in hun ontwikkeling een grote stap gezet. Zij zijn nu zelf donoren geworden. Een van de uitdagingen voor Busan was, ook voor België, om deze landen in het nieuwe, wereldwijde partnerschap voor ontwikkeling binnen te brengen.

Toch blijven nog vele landen in armoede verkeren, in het bijzonder de minst ontwikkelde landen en de fragiele staten. Zij kampen met economische problemen, politieke instabiliteit, geweld en gewapende conflicten. In het slotdocument van Busan wordt door de internationale gemeenschap de noodzaak erkend om op een meer coherente en actieve manier de specifieke problemen van die arme landen en fragiele staten aan te pakken om de situatie van de

02.02 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Comment le ministre évalue-t-il le forum de Busan? Quelles positions notre pays y a-t-il défendues? Comment le ministre mettra-t-il en œuvre les décisions prises à Busan?

02.03 Paul Magnette, ministre: Le Quatrième Forum de Haut Niveau sur l'Efficacité de l'Aide s'est tenu à Busan du 30 novembre 2011 au 1er décembre 2011 inclus. Un double constat a été fait à cette occasion: la coopération au développement a beaucoup évolué et les économies émergentes sont devenues elles-mêmes des donateurs. L'une des ambitions de la Belgique était d'associer ces pays au nouveau partenariat mondial de la coopération au développement.

Toutefois, victimes de problèmes économiques, d'instabilité politique, de violences et de conflits armés, les pays les moins avancés et les pays vulnérables demeurent englués dans la pauvreté. Dans le document final du Forum de Busan, la communauté internationale reconnaît la

mensen in die landen te verbeteren.

België legde sterk de nadruk op de problematiek van landen in fragiele situaties. Er is een groot risico dat vele DAC-donoren hun inspanningen in die moeilijke landen zullen verminderen om een verbeterde doelmatigheid van de hulp te bereiken. België drong er dan ook aan dat de internationale instellingen, zoals de Europese Commissie en de Wereldbank, in hun bestedingen meer aandacht zouden schenken aan de fragiele staten en hun rol van *donor of last resort* zouden opnemen voor landen die minder hulp van bilaterale donoren aantrekken.

België steunde ook de *new deal* voor de fragiele staten en maakte een aantal suggesties en opmerkingen om tot een betere toepassing van de *new deal* te komen. Verder betuigde België in Busan zijn steun aan de gezamenlijke verklaring waarin de groeiende rol van de privésector erkend wordt, internationaal en in de landen zelf, en aan het Busan Genderactieplan.

In het veranderende ontwikkelingslandschap zal het Belgisch beleid voor ontwikkelingssamenwerking meer geïntegreerd, coherenter en doeltreffender zijn. In de betrekkingen met de partnerlanden worden de concepten van respect, ownership en transparantie gewaarborgd en versterkt waar nodig. De Belgische Ontwikkelingssamenwerking heeft sinds lang aandacht voor het Afrikaanse continent, in het bijzonder voor de regio van de Grote Meren. België wenst de ontwikkeling van de landen die het zwaarst door armoede getroffen zijn, actief te blijven ondersteunen.

Tijdens de duur van deze regering zal ik bijzonder veel aandacht schenken aan de doeltreffendheid van de bilaterale ontwikkelingssamenwerking. Wat de gouvernementele samenwerking betreft, zal het Belgisch plan voor afstemming en harmonisering herzien worden. Samen met de niet-gouvernementele actoren zal ik verdere inspanningen bespreken voor een meer doeltreffende niet-gouvernementele ontwikkelingssamenwerking. Tezelfdertijd zullen wij ook samenwerken aan de oprichting van een duurzaam systeem voor coherentie van het algemeen Belgisch beleid ten gunste van ontwikkeling.

nécessité de gérer ces problèmes avec cohérence et plus activement.

Or pour rendre leur aide globalement plus efficace, de nombreux donateurs du CAD risquent fort de réduire leurs efforts précisément dans ces pays fragiles. C'est la raison pour laquelle la Belgique a appelé solennellement les institutions internationales à prêter une plus grande attention à ce groupe de pays dans le cadre de leur stratégie de dépenses. Notre pays a également apporté son soutien au New Deal proposé pour ces pays, il a reconnu le rôle croissant du secteur privé et a souscrit aux objectifs du plan d'action de Busan pour l'égalité des sexes.

La politique de coopération au développement de la Belgique sera plus intégrée, plus cohérente et plus efficace. Respect, appropriation et transparence seront désormais les principes sur lesquels reposeront nos relations avec les pays en développement. La Belgique est depuis la nuit des temps attentive à la situation sur le continent africain et plus particulièrement à celle de la région des Grands Lacs. Notre pays a l'intention de participer activement au développement des pays les plus pauvres.

Ma politique se focalisera sur l'efficacité de la coopération au développement bilatérale. Le plan d'ajustement et d'harmonisation de la Belgique sera revu dans le cadre de la coopération gouvernementale et j'examinerai par ailleurs avec les acteurs non gouvernementaux la manière dont la coopération au développement pourrait être améliorée et la façon dont nous pourrions unir nos efforts pour en assurer la durabilité.

02.04 Dirk Van der Maelen (sp.a): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb vergeten te zeggen dat wij in deze commissie onder het ministerschap van de heer Chastel een

02.04 Dirk Van der Maelen (sp.a): Dans le cadre de la préparation de la conférence de

uitgebreid debat hebben gehad over de voorbereiding van Busan. Dat is uitgemond in een resolutie, waarin een aantal aanbevelingen van de Kamer is opgenomen.

Ik wil de minister uitnodigen om in een dialoog met de Kamer daaruit de nodige conclusies te trekken.

Misschien is het zelfs beter, in plaats van u allemaal om de beurt een vraagje te stellen, om te proberen een aantal debatten over de problematiek van ontwikkelingssamenwerking te organiseren.

U hebt in uw antwoord een aantal thema's aangeraakt die de meeste collega's interesseren. Ik hoop dat wij tot die dialoog kunnen komen.

02.05 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik denk dat wij in de toekomst nog veel discussies zullen voeren over elementen die in Busan ter sprake zijn gekomen. Ik denk aan de geplande herziening van de basiswet inzake ontwikkelingssamenwerking.

Ik had u gevraagd om toch aandacht te hebben voor een regulerend kader voor de privésector. Ik hoop dat dit in de toekomst van u de nodige aandacht zal krijgen.

Ik denk dat wij moeten opletten voor een aantal nieuwe tendensen die zich in de ontwikkelingssamenwerking voordoen, zodat wij de goede elementen in de basiswet inzake internationale samenwerking, tot stand gekomen tijdens paars-groen, niet overboord gooien.

Ik ben er, net zoals de heer Van der Maelen, van overtuigd dat wij hierover nog veel interessante discussies zullen hebben.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Vraag van de heer Dirk Van der Maelen aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "het Belgisch engagement naar aanleiding van de donorconferentie over het Global Partnership for Education" (nr. 8407)

03 Question de M. Dirk Van der Maelen au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "l'engagement de la Belgique à la suite de la conférence des donateurs sur le Global Partnership for Education" (n° 8407)

03.01 Dirk Van der Maelen (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op 7 en 8 november 2011 vond in Kopenhagen een Replenishment Pledging Conference van de Global Partnership for Education plaats. De hoofddoelstelling van deze high level donorconferentie was het opnieuw aanvullen van de middelen voor het Global Partnership for Educationfonds voor de periode 2011-2014. De doelstelling was om minstens 2,5 miljard US dollar op te halen voor het Global Partnership for Education. Behalve het zoeken van 2,5 miljard dollar voor het Global Partnership for Education had de conferentie ook als doel de bilaterale bijdragen van donoren voor basisonderwijs en de uitgaven van nationale overheden voor basisonderwijs op te trekken.

Op deze manier wilde men een nieuwe impuls geven aan het streven

Busan, la Chambre a adopté une résolution comprenant plusieurs recommandations. J'invite le ministre à en tirer les conclusions nécessaires.

02.05 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): J'espère que le ministre accordera par ailleurs une attention suffisante à un cadre régulateur pour le secteur privé.

03.01 Dirk Van der Maelen (sp.a): Les 7 et 8 novembre derniers s'est tenue à Copenhague une conférence des bailleurs de fonds tendant au renforcement des moyens alloués au Global Partnership for Education (GFE) pour la période 2011-2014.

Quels engagements la Belgique a-t-elle contractés à cet égard?

om alle kinderen wereldwijd toegang te geven tot kwaliteitsvol basisonderwijs. De uitdagingen zijn immers enorm. Niet alleen zijn er nog altijd 67 miljoen kinderen die niet naar school gaan, door de slechte kwaliteit van het onderwijs zijn de leerresultaten van miljoenen kinderen ver ondermaats. Zo kan ongeveer de helft van de schoolgaande kinderen in lage-inkomenslanden aan het einde van het tweede leerjaar nog altijd geen letter lezen. Bovendien zorgen demografische evoluties ervoor dat er de volgende jaren miljoenen kinderen en jongeren zullen bijkomen. De druk op onderwijsystemen om deze toevloed aan schoolgaande kinderen op te vangen, zal enorm zijn.

Naar aanleiding van deze Replenishment Pledging Conference kreeg ik graag een antwoord op de volgende vragen.

Ten eerste, welke verbintenissen aan het Global Partnership for Education is België voor de periode 2011-2014 aangegaan?

Ten tweede, welke bijkomende toezeggingen zal België doen voor zijn bilaterale bijdragen aan basisonderwijs in zijn partnerlanden?

03.02 Minister **Paul Magnette**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van der Maelen, België zal voor het jaar 2011 zijn steun aan het Global Partnership for Education voor het bedrag van 6 miljoen bevestigen. Dat is een verdere stijging van onze steun aan het Education for All Fast Track Initiative, dat in 2010 5 miljoen euro bedroeg en daarvoor beperkt was tot 1 miljoen euro per jaar. Aangezien er geen regering met volle bevoegdheden was, kon België voorlopig geen verbintenissen aangaan voor na 2011.

In 2010 trok België in het kader van ontwikkelingssamenwerking een bedrag van 72 miljoen uit voor basisonderwijs, waarvan 21 miljoen aan bilaterale steun op federaal niveau. Onderwijs werd als prioritaire sector ingeschreven in de indicatieve samenwerkingsprogramma's van de Democratische Republiek Congo, Burundi, Oeganda en Palestina.

In onder meer Rwanda wordt basisonderwijs via gedelegeerde samenwerking ondersteund. Hiermee is een bilaterale bijdrage aan het basisonderwijs in een deel van onze partnerlanden gegarandeerd voor de nabije toekomst. De ondersteuning op middellange termijn zal afhangen van de beslissingen die de nieuwe regering ter zake neemt in dialoog met onze partnerlanden. Tot nader order blijft basisonderwijs in elk geval een prioritaire sector van het Belgische ontwikkelingsbeleid.

03.02 **Paul Magnette**, ministre: La Belgique confirmera l'aide d'un montant de 6 millions d'euros octroyée au GFE en 2011. En 2010, dans le cadre de la coopération au développement, notre pays avait dégagé un montant de 72 millions d'euros pour l'enseignement fondamental, dont 21 millions d'aide bilatérale au niveau fédéral.

L'enseignement a été inscrit comme secteur prioritaire dans les programmes de coopération indicatifs avec la République Démocratique du Congo, le Burundi, l'Ouganda et la Palestine.

Au Rwanda par exemple, l'enseignement fondamental est soutenu par le biais de la coopération déléguée. Ce type de coopération garantit à court terme une contribution bilatérale à l'enseignement fondamental dans une série de pays partenaires. L'appui à moyen terme dépendra des décisions prises par le nouveau gouvernement dans le cadre d'un dialogue avec les pays partenaires de la Belgique. Jusqu'à nouvel ordre, l'enseignement fondamental demeure un secteur prioritaire de la politique de coopération de la Belgique.

03.03 **Dirk Van der Maele** (sp.a): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord, maar ik zou graag de gelegenheid krijgen om hierop eens dieper in te gaan. Ik stel immers een aantal zaken vast, die ik graag eens met u zou willen doorpraten.

Ik stel vast dat de bijdragen van België voor het basisonderwijs laag zijn. Het Europese gemiddelde van de totale ODA-hulp dat naar basisonderwijs gaat, bedraagt 4,1 %. Voor België is dat 2,7 %. Ook als men het percentage voor basisonderwijs bekijkt in het geheel van ontwikkelingssamenwerking inzake onderwijs, stellen wij vast dat dit percentage voor België laag ligt. Aangezien onze inspanningen op het vlak van onderwijs een behoorlijk niveau halen, maar wij wel slecht scoren voor basisonderwijs, valt tegelijkertijd op dat wij een hoog percentage halen voor hoger onderwijs. Met het oog op de ontwikkeling van landen rijst de vraag wat belangrijk is. Ik denk dat in onderwijsmiddens algemeen wordt aanvaard dat de basis gevormd wordt door het basisonderwijs en dat daaraan dan ook meer aandacht moet worden besteed.

Een derde en laatste punt waarover ik graag eens zou discussiëren, is de vaststelling dat België zich in navolging van andere landen terugtrekt uit bepaalde landen. Ik heb het dan over Burkina Faso en Cambodja. Dit zijn landen waar andere donoren zich terugtrekken. Voor Burkina Faso valt 53 % van de hulp voor het basisonderwijs weg. België volgt deze trend. Ik kan begrijpen dat men moet focussen, maar wij creëren wel problemen in die landen. Door ons ongecoördineerd terug te trekken, riskeert men dat het basisonderwijs in Burkina Faso en Cambodja in elkaar stuikt. Ik zou u dus willen oproepen om samen met uw Europese collega's toch ook oog te hebben voor deze situatie.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Vraag van de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "het begrip van coherentie" (nr. 8504)

04 Question de M. Wouter De Vriendt au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "le concept de cohérence" (n° 8504)

04.01 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, coherentie is een belangrijk concept in een doeltreffend beleid van ontwikkelingssamenwerking. Beslissingen in tal van beleidsdomeinen moeten gericht zijn op het realiseren van een duurzame ontwikkeling in het Zuiden. Hoe ziet u de invulling van het begrip coherentie in het Belgische beleid?

In het regeerakkoord is er sprake van een interministeriële conferentie. Wat is de doelstelling van die conferentie? Wie wordt daarin betrokken? Wat is de timing?

In welke mate wordt coherentie beoogd met de beleidsdomeinen Landbouw, Handel, Financiën, Klimaat en Diplomatie?

Zal coherentie worden verankerd in de voorziene nieuwe wet op de ontwikkelingssamenwerking? Zo ja, op welke manier?

Bent u voorstander van het overhevelen van de politieke bevoegdheid

03.03 **Dirk Van der Maele** (sp.a): Ces contributions belges à l'enseignement fondamental sont cependant assez maigres. La moyenne européenne est de 4,1 % et plafonne à 2,7 % pour la Belgique. Suivant l'exemple d'autres pays, la Belgique se retire de pays comme le Burkina Faso et le Cambodge par exemple. Le Burkina Faso perd ainsi 53 % de l'aide à l'enseignement fondamental. Dans ces pays, c'est la survie de cet enseignement qui est menacée et le ministre devrait y être attentif.

04.01 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): La cohérence constitue une composante importante d'une coopération au développement efficace. Quel sens le ministre donne-t-il à ce concept dans la politique belge, notamment dans les domaines politiques de l'agriculture, du commerce, des finances, du climat et de la diplomatie? La cohérence sera-t-elle ancrée dans la nouvelle loi sur la coopération au développement?

Quel objectif poursuit la conférence interministérielle annoncée dans l'accord de gouvernement? Qui participera à cette conférence

voor de internationale ontwikkelingsbanken, de Wereldbank en de regionale ontwikkelingsbanken, van Financiën naar Ontwikkelingssamenwerking?

et quel sera son calendrier?

Le ministre préconise-t-il le transfert des Finances à la Coopération au développement de la compétence politique relative aux banques de développement internationales, à la Banque mondiale et aux banques de développement régionales?

04.02 Minister **Paul Magnette**: De ondersteuning van de ontwikkelingsdoelstellingen van de partnerlanden hangt niet enkel af van hulp, maar ook van beslissingen die door donorlanden in verschillende beleidsdomeinen worden genomen en die een impact hebben op de partnerlanden. België beschikt momenteel niet over een algemeen beleidskader voor beleidscoherente bij de ontwikkeling van deze verschillende beleidsdomeinen. Volgens de OESO-DAC-preview is dit een van de belangrijkste uitdagingen voor de Belgische Ontwikkelingssamenwerking en verwaren nog te veel beleidsmakers beleidscoherente met beleidscoördinatie.

Beleidscoherente voor ontwikkeling start met politiek leiderschap, maar wordt bemoeilijkt door het naast elkaar bestaan van verschillende beslissende overheden. Een verbeterde beoordeling ex ante van de impact van de verschillende Belgische beleidsmaatregelen op ontwikkeling is noodzakelijk. Voor het operationaliseren van de beleidscoherente voor ontwikkeling is er nood aan een mechanisme voor een effectieve coördinatie tussen de verschillende betrokken overheidsdiensten.

Het is mogelijk dat een interministeriële conferentie dat mechanisme wordt. Ik zal de komende dagen met mijn administratie nadenken over de mogelijke pistes. Een voorstel wordt binnenkort aan de regering voorgelegd. Ik denk hierbij aan beleidsbeslissingen in diverse domeinen zoals Handel, Landbouw, Financiën, Migratie, Schuld en dies meer, die geregeld tegengestelde belangen dienen. De Belgische regering zal een herziening van de wet van 1999 opnieuw op haar agenda plaatsen en zo vlug mogelijk een aangepast ontwerp aan het Parlement voorleggen. Uiteraard zal beleidscoherente voor ontwikkeling onder meer in deze wetsherziening worden opgenomen.

Gezien het belang van de Wereldbank en de regionale ontwikkelingsbanken in de globale en regionale hulparchitectuur en hun rol bij de armoedebestrijding in vele domeinen van de ontwikkelingssamenwerking, ben ik minstens voorstander van een gedeelde politieke bevoegdheid tussen Financiën en Ontwikkelingssamenwerking met betrekking tot de voogdij over deze ontwikkelingsbanken.

Ik zal deze problematiek binnenkort met mijn collega van Financiën bekijken.

04.02 **Paul Magnette**, ministre: Actuellement, la Belgique ne possède pas de cadre politique général pour la cohérence stratégique du développement de ces différents domaines politiques. D'après l'étude de l'OCDE-CAD, il s'agit de l'un des défis majeurs pour la coopération au développement belge et trop de décideurs politiques confondent encore "cohérence politique" et "coordination politique".

En matière de coopération au développement, la cohérence politique commence avec le leadership politique mais elle est complexifiée par l'existence de différentes instances de décision. Un mécanisme est nécessaire pour assurer une coordination efficace entre les différents services publics. Il peut s'agir d'une conférence interministérielle. Je soumettrai prochainement une proposition dans ce sens au gouvernement. Je songe à cet égard aux domaines politiques du commerce, de l'agriculture, des finances, de l'immigration et des dettes, qui servent régulièrement des intérêts opposés.

Le gouvernement inscrira une réforme de la loi de 1999 à l'ordre du jour. La cohérence politique en matière de coopération au développement en fera évidemment partie.

Je suis partisan d'une compétence politique partagée entre les Finances et la Coopération au développement pour la Banque mondiale et les banques de développement régionales en

raison de leur importance pour l'architecture de l'aide globale et régionale et du rôle qu'elles jouent dans la lutte contre la pauvreté dans de nombreux domaines de la coopération au développement.

04.03 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, zo'n gedeelde politieke bevoegdheid zou alleszins reeds een stap vooruit zijn. Ik hoop dat u erin slaagt om stappen vooruit te zetten in deze zaak.

Het is extreem belangrijk om tot coherentie te komen in ons buitenlands beleid, voor tal van facetten. Als blijkt dat door onze Europese landbouwpolitiek landbouwproducten uit het Zuiden weggeconcurreerd worden, als blijkt dat landen uit het Zuiden verplicht worden om zich open te stellen en om een exportgedreven economie te organiseren, terwijl ze daarvoor eigenlijk nog niet klaar zijn, dan hebben wij grote problemen en dan is ontwikkelingssamenwerking eigenlijk niet meer dan een lapmiddel. Er is doorgedreven actie nodig in andere domeinen, vandaar het belang van coherentie.

Ik kijk ernaar uit hoe u het begrip zult implementeren en zult inpassen in uw beleid voor Ontwikkelingssamenwerking.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 Vraag van de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de realisatie van de Millenniumdoelstellingen tegen 2015" (nr. 8505)

05 Question de M. Wouter De Vriendt au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "la réalisation des Objectifs du Millénaire d'ici 2015" (n° 8505)

05.01 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, 2015 is de deadline voor de Millenniumdoelstellingen. Wij zijn tevreden dat de regering zich in het regeerakkoord uitdrukkelijk uitspreekt over het mee helpen uitvoeren van deze doelstellingen, maar hoe valt dit te verzoenen met de bevriezing van het budget in 2012 en 2013? Voorziet de regering in de volgende jaren in een groeipad naar de 0,7 % van het BNI voor de officiële ontwikkelingssamenwerking? In welke sectoren worden welke bezuinigingen doorgevoerd en welke impact hebben deze op de partnerlanden en op het bereiken van de Millenniumdoelstellingen?

05.01 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): L'accord de gouvernement stipule explicitement que les objectifs du millénaire doivent être atteints en 2015.

Comment cela est-il conciliable avec le gel du budget en 2012 et 2013? Que compte faire le gouvernement pour que 0,7 % du RNB soit consacré à l'aide au développement? Y a-t-il une perspective de croissance? Dans quels secteurs veut-on faire des économies? Quel impact cela aura-t-il sur nos pays partenaires?

05.02 Minister Paul Magnette: Mijnheer de voorzitter, het Belgische ontwikkelingsbeleid zal zich de komende jaren nog meer dan in het verleden toespitsen op de allerarmste en fragiele staten. Mijn administratie zal echter alles doen met het oog op een maximale besteding van de begroting voor Ontwikkelingssamenwerking. Als het

05.02 Paul Magnette, ministre: La politique belge de coopération au développement ciblera encore davantage les pays les plus pauvres. Mon administration

budget dit jaar met 95 % wordt uitgevoerd tegen 91 % in 2011, ondanks de lopende zaken, dan zal de ODA nog met 6 % stijgen.

Tijdens de VN-top van Monterrey in 2002 heeft de toenmalige eerste minister, Guy Verhofstadt, beloofd dat België al vanaf 2010 0,7 % van het BNI aan ontwikkelingssamenwerking zou besteden. Dit werd later door de wet bevestigd, maar het werd inderdaad nooit bereikt.

Als lid van de Europese Unie heeft ook België zich ertoe verbonden om de ratio van 0,7 % in 2015 te bereiken. Dit blijft de doelstelling van de regering, hoewel dit cijfer, gezien de economische crisis, van 2012 tot 2014 lager zal blijven.

Aangezien de kredieten voor 2011 bevroren werden en gezien de te leveren inspanningen voor de uitvoering van het budget, dienen geen reële bezuinigingen te worden doorgevoerd en zullen onze partnerlanden de impact voorlopig niet voelen.

mettra tout en œuvre pour que le budget de la Coopération au développement soit utilisé de manière optimale. Si cette année nous exécutons le budget à concurrence de 95 %, l'ODA (*Official development assistance*) augmentera encore de 6 % en 2011.

Lors du sommet de l'ONU à Monterey, le premier ministre Verhofstadt avait promis qu'à partir de 2010, la Belgique consacrerait 0,7 pour cent de son RNB à la coopération au développement. Cet engagement ne fut jamais tenu. Cela reste pourtant un objectif que nous devons atteindre en tant que membre de l'Union européenne, même si en raison de la crise économique, nous devrons revoir ce chiffre à la baisse de 2012 à 2014.

Les crédits ont été gelés pour 2011 mais en raison des efforts accomplis pour exécuter le budget, des économies ne seront pas nécessaires. Par conséquent, nos pays partenaires n'en ressentiront pas l'impact pour le moment.

05.03 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, de realisatie van de Millenniumdoelstellingen hangt niet alleen af van ons land. Dat zou wat al te gemakkelijk zijn. Ik denk toch dat er een probleem is, als wij zien dat ontwikkelingssamenwerking ook in andere Europese landen steeds meer in vraag wordt gesteld en de budgetten niet stijgen zoals wij dat zouden willen.

Ook België gaat een beetje die richting uit, omwille van de budgettaire context. Wij hebben daarover al gesproken in het kader van de begrotingsdebatten.

Wat mij stoort, is het ontbreken van een groeipad naar de 0,7 % van het BNI in 2015. Ik kan begrijpen dat er een bevriezing van het budget gebeurt. Er is een daling van de begrote ontwikkelingssamenwerking ten opzichte van het BNI van 0,57 % vorig jaar naar 0,56 % dit jaar, maar er is echt een groeipad nodig en een volgehouden engagement.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05.03 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Dans d'autres pays européens aussi, la coopération au développement est de plus en plus remise en question: les budgets n'augmentent pas comme nous le souhaiterions, celui de la Belgique non plus, ainsi que nous l'avons indiqué lors des discussions budgétaires. Le gel du budget est compréhensible mais l'absence d'une perspective de croissance claire me heurte.

06 Vraag van de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de wet over ontwikkelingssamenwerking" (nr. 8506)

06 Question de M. Wouter De Vriendt au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "la loi relative à la coopération au développement" (n° 8506)

06.01 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, mijn vraag peilt naar de timing van de werkzaamheden. Ik zou willen peilen naar een aantal nieuwe accenten die de regering wilt leggen in een nieuwe basiswet over ontwikkelingssamenwerking.

De huidige basiswet over ontwikkelingssamenwerking dateert van 25 mei 1999 en tijdens de voorbije periode hebben wij ons hier in de commissie gebogen over een nieuwe wet.

Mijnheer de minister, graag wilde ik peilen naar uw standpunt, naar de timing en naar de accenten die u wilt leggen.

06.02 **Minister Paul Magnette**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer De Vriendt, het regeerakkoord voorziet inderdaad in een herziening van de wet van 1999. Een project van herziening werd reeds door de vorige regering besproken, maar kon niet worden goedgekeurd door het Parlement. Nu er een nieuwe regering met volheid van bevoegdheden ingesteld werd, ben ik van plan om deze herziening onmiddellijk opnieuw te bespreken met de zes partijen in de regering en om binnen de drie maanden een nieuw voorstel aan het Parlement voor te leggen.

Deze basiswet werd in 1999 opgesteld en kon een aantal nieuwe paradigma's van de ontwikkelingssamenwerking dus niet in aanmerking nemen, bijvoorbeeld de Millenniumdoelstellingen en de nieuwe beginselen voor hulpdoeltreffendheid, zoals de Verklaring van Parijs, het Actieprogramma van Accra en het Partnerschap van Busan. Ook de organisaties van de Belgische civiele samenleving hebben reeds een aantal suggesties gedaan, die in de nieuwe wet in aanmerking zouden kunnen worden genomen.

Nieuwe accenten die de regering wil leggen, werden hierboven vermeld. Deze zullen het voorwerp zijn van een informele consultatie met de vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele sector. Ik zal ze zo vlug mogelijk aan mijn collega's van de regering voorleggen.

Ik ben ervan overtuigd dat u dit wetsontwerp in de Kamer zult kunnen ondersteunen.

06.03 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wij zullen die discussie natuurlijk nog grondig voeren.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Vraag van de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "het conflict in Afghanistan" (nr. 8507)

07 Question de M. Wouter De Vriendt au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "le conflit en Afghanistan" (n° 8507)

07.01 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, u bent nieuw op het domein van ontwikkelingssamenwerking. U hebt

06.01 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): La loi de principes relative à la coopération au développement date du 25 mai 1999. Pour la période écoulée, la commission s'est penchée sur une nouvelle loi.

Quel est le calendrier du ministre et quelles sont ses priorités?

06.02 **Paul Magnette**, ministre: L'accord de gouvernement prévoit une révision de la loi de 1999. Je soumettrai aux délibérations du gouvernement la révision déjà envisagée sous le gouvernement précédent. Je compte présenter un nouveau projet au Parlement dans les trois mois.

La loi de 1999 ne tient pas compte des objectifs du millénaire, de la Déclaration de Paris, du Programme d'action d'Accra et du partenariat de Busan entre autres. Les organisations de la société civile belge ont elles aussi déjà fait quelques suggestions. Le gouvernement tiendra compte de ces nouvelles priorités. Ces dernières feront l'objet d'une consultation informelle des ONG et je les présenterai au gouvernement. Je suis convaincu que M. De Vriendt appuiera ce projet de loi à la Chambre.

06.03 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Ce débat doit encore être mené.

07.01 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Comment le ministre

een belangrijke verantwoordelijkheid als het gaat om een geïntegreerd beleid inzake Afghanistan.

Ten eerste, hoe ziet u de verhouding tussen de internationale inspanningen met betrekking tot ontwikkeling en wederopbouw en de geplande terugtrekking van de troepen uit Afghanistan?

Ten tweede, hoeveel bedraagt het vrijgemaakte budget voor wederopbouw en ontwikkeling in Afghanistan voor 2012? Van welke begrotingsposten zal dat komen? Ik kreeg ook graag de cijfers voor 2010 en 2011.

Ten derde, welke zijn de eerstkomende momenten waarop de internationale gemeenschap in samenspraak met Afghanistan de transitie en de periode na de transitie zal bespreken en een duurzame strategie zal zoeken, inclusief concrete engagementen van de internationale gemeenschap om Afghanistan te helpen bij het financieren van zijn ontwikkeling?

Ten vierde, welk engagement van ons land na 2014, dus na de terugtrekking van de troepen, acht u concreet noodzakelijk, onder andere in het licht van het recente rapport van de Wereldbank, dat wijst op de noodzaak van grote investeringen in wederopbouw en ontwikkeling?

Ten vijfde, een van de kritische opmerkingen van het rapport is dat de internationale hulpstroom niet naar de provincies gaat die de hulp het meeste nodig hebben. De hulp ging disproportioneel naar provincies met minder armoede en een hoger huishoudelijk inkomen. Een herziening hiervan is nodig. Hoe doorstaat de hulp die ons land Afghanistan biedt, zowel via de PRT's als via Ontwikkelingssamenwerking, die kritiek van de Wereldbank? Hoe moet ons land zijn inspanningen dan eventueel heroriënteren?

Ten slotte, hoe garandeert u de neutraliteit van de hulp? De toewijzing van de hulp moet losstaan van de al dan niet militaire aanwezigheid in bepaalde regio's van het land.

envisage-t-il les efforts consentis à l'échelle internationale pour contribuer au développement et à la reconstruction de l'Afghanistan dans le cadre du retrait prévu des troupes? À combien s'élève le montant affecté à la reconstruction et au développement de l'Afghanistan pour 2012? Sur quels postes budgétaires sera-t-il imputé? Quels sont les chiffres pour 2010 et 2011?

Quand la communauté internationale discutera-t-elle avec l'Afghanistan de la période post-transition? Et quand prendra-t-elle des engagements concrets en matière d'aide au développement de l'Afghanistan?

Selon le ministre, quel engagement la Belgique devrait-elle prendre après 2014 à la lumière du récent rapport de la Banque mondiale, qui met en évidence la nécessité d'investir solidement dans la reconstruction et le développement? Selon la Banque mondiale, l'aide accordée à l'Afghanistan est répartie de façon disproportionnée en faveur des provinces les plus riches. Une réorientation ne s'impose-t-elle pas?

Comment le ministre veille-t-il à ce que l'octroi de l'aide soit indépendant de la présence militaire dans certaines régions?

07.02 Minister **Paul Magnette**: Mijnheer De Vriendt, op het terrein is een adequate werkverhouding nodig tussen de inspanningen van de centrale Afghaanse overheid, de regionale overheden, het in opleiding zijnde Afghaanse politiekorps en leger, de civiele samenleving en verschillende aanwezige humanitaire en ontwikkelingsactoren. Tijdens de transitieperiode is het bijzonder belangrijk dat de ontwikkelings- en veiligheidsactoren elkaar inspanningen erkennen en dat die strategisch en in overleg worden ingezet. Er mag daarbij geen vervaging optreden van de grenzen tussen de civiele en de militaire inspanningen, omdat een dergelijke vervaging kan resulteren in de inkramping van de humanitaire ruimte waarbinnen hulpverleners veilig en vrij toegang hebben tot personen in nood.

De totale bijdrage ten laste van de begroting van Ontwikkelingssamenwerking bedroeg in 2011 iets meer dan elf miljoen euro. In 2010 bedroeg ze bijna tien miljoen euro.

07.02 **Paul Magnette**, ministre: Une collaboration adéquate doit être mise en place entre les autorités afghanes centrales, les autorités régionales, l'armée et le corps de police en formation, la société civile et diverses organisations actives dans l'humanitaire et le développement.

Au cours de la période de transition, il importe que les acteurs du développement et de la sécurité reconnaissent leurs efforts mutuels et que ceux-ci soient mis en œuvre stratégiquement et de façon concertée. La frontière entre

Het grootste deel van de middelen van Ontwikkelingssamenwerking voor Afghanistan werd de voorbije jaren ingezet voor de ondersteuning van humanitaire hulp en de wederopbouw.

Gelet op de schaal van de crisis en het aanhoudend belang van internationale steun aan de humanitaire actie en de humanitaire principes in Afghanistan, plannen wij in 2012 opnieuw een aanzienlijke inspanning. Mijn administratie en onze diplomatische vertegenwoordiging in Kaboel bestuderen daartoe momenteel de Humanitarian Appeal 2012 van OCHA om de aard van de noden voor 2012 in te schatten en in overleg met onze Europese partners onze specifieke bijdragen en interventies te bepalen.

Voor juli 2012 wordt een donorconferentie in Tokio gepland. In het kader van zijn internationale verbintenissen in de Europese Unie, de NAVO, de OVSE en de Verenigde Naties zal België ondersteuning blijven bieden bij de wederopbouw en de ontwikkeling van Afghanistan.

Het probleem situeert zich vooral in Kaboel en de omliggende gebieden, die veel meer steun krijgen dan de rest van het land. Aangezien België geen bilaterale, gouvernementele ontwikkelingssamenwerking met Afghanistan heeft, steunde de Belgische Ontwikkelingssamenwerking in het verleden de VN-agentschappen, de Wereldbank en een aantal ngo's in de vorm van projecten. Het merendeel van de ondersteunde projecten ging ofwel via humanitaire organisaties naar de plaatsen waar de grootste humanitaire noden bestonden, ofwel via de Verenigde Naties en de Wereldbank naar thematische en wederopbouwprojecten die het hele land bestrijken, ofwel naar organisaties die voornamelijk de noordelijke, minder gevaarlijke provincies als actieterrein hadden.

Door de aard van de organisaties en de projecten die de Belgische Ontwikkelingssamenwerking in Afghanistan steunt, tracht ze de neutraliteit van haar bijdragen onder de vorm van humanitaire hulp, transitiehulp en wederopbouwhulp maximaal te garanderen.

les efforts civils et militaires ne peut s'estomper au risque de voir se restreindre l'espace humanitaire au sein duquel les dispensateurs d'aide peuvent accéder sans risques aux personnes en détresse.

La contribution totale de la Coopération au développement en Afghanistan dépassait légèrement les 11 millions d'euros en 2011 et, contre près de 10 millions d'euros en 2010. L'essentiel de ces moyens a été affecté à l'aide humanitaire et à la reconstruction. Au vu de l'ampleur de la crise et de la nécessité de soutenir les principes humanitaires dans ce pays, nous prévoyons un nouvel effort important en 2012. Actuellement, mon administration et notre représentation diplomatique à Kaboul analysent les besoins pour 2012 en concertation avec nos partenaires européens. Une conférence des pays donateurs est programmée pour juillet 2012 à Tokyo et la Belgique soutiendra cette initiative.

La région de Kaboul est en effet plus généreusement servie que les autres régions du pays. Faute d'un programme bilatéral de coopération au développement, la Belgique a soutenu les projets des agences spécialisées des Nations Unies, de la Banque mondiale et d'une série d'ONG qui semblent souvent privilégier une région déterminée.

Par le biais des organisations et des projets soutenus en Afghanistan par la coopération belge au développement, nous essayons de garantir au maximum la neutralité de nos contributions sous la forme d'aide humanitaire, d'aide à la transition et à la reconstruction.

07.03 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, indien ik uw antwoord goed begrijp, dan kunt u nog niet melden wat het budget voor 2012 is. Ik veronderstel dat in de begroting 2012 toch een bedrag is begroot. Hebt u dan geen zicht op dat bedrag?

De steun aan Afghanistan verloopt inderdaad vooral via de

07.03 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Le ministre peut-il déjà avancer des chiffres pour le budget 2012?

Nous retirerons nos troupes cette

multilaterale en indirecte steun en de ngo's. Ik raad u echter aan om de werking van de PRT's te bekijken, gezien uw bekommernis om tot wederopbouw en ontwikkeling te komen. Er bestaat immers heel concreet enige discussie over de efficiëntie en de neutraliteit van de werking van de PRT's.

Overigens hoop ik dat wij binnenkort een debat kunnen houden. Ik heb de vraag naar een debat over Afghanistan gesteld in de commissie voor de Landsverdediging. Dit jaar beginnen wij immers met de terugtrekking van onze troepen. Wij kunnen er moeilijk omheen dat de globale strategie daar heeft gefaald. Wij moeten ons afvragen wat wij in dat land achterlaten. Wij zijn daar met iets begonnen en trekken ons nu terug. Wat laten wij daar achter? Welke concrete engagementen kunnen wij daar hardmaken? Hopelijk is dat iets voor een gezamenlijk debat over Afghanistan in de komende weken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

08 Vraag van mevrouw Ingeborg De Meulemeester aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de fiscale vrijstellingen voor humanitaire organisaties" (nr. 8699)

08 Question de Mme Ingeborg De Meulemeester au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "les exonérations fiscales pour les organisations humanitaires" (n° 8699)

08.01 **Ingeborg De Meulemeester** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, sinds de omzendbrief van 1 juli 2010 van een van uw voorgangers, Charles Michel, betreffende de fiscale vrijstellingen, zijn de criteria waaraan humanitaire organisaties moeten voldoen, opgetrokken met het oog op de erkenning van de fiscale vrijstelling. In de omzendbrief stond als criterium vermeld dat het budget dat jaarlijks aan activiteiten in ontwikkelingslanden of aan sensibilisatie en/of ontwikkelingseducatie moet worden besteed, minimum 50 000 euro moet zijn. Verschillende organisaties verloren daardoor de gunstmaatregel.

De vierde pijler van de Belgische Ontwikkelingssamenwerking zal ook in de volgende jaren een belangrijke speler zijn. Ondersteuning van deze pijler is dan ook van fundamenteel belang.

Wat is uw visie op het bovenvermelde criterium?

Zult u, samen met uw collega Steven Vanackere, overwegen om de criteria voor fiscale vrijstelling voor humanitaire organisaties te versoepelen?

08.02 **Minister Paul Magnette**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw De Meulemeester, het criterium dat minimum 50 000 euro moet worden besteed aan ontwikkelingsactiviteiten werd voorlopig opgeheven in opdracht van de heer Charles Michel, op 16 december 2010. Geen enkele vzw heeft evenwel haar erkenning verloren ingevolge bedoeld criterium.

Aangezien het criterium van 50 000 euro werd opgeheven en ook niet werd vervangen door het oude criterium van 25 000 euro, is het duidelijk dat momenteel reeds een verregaande soepelheid wordt

année et nous ne pouvons nier l'échec de la stratégie militaire. Nous devons nous interroger sur le bilan que nous laissons derrière nous et sur les engagements que nous devons prendre.

08.01 **Ingeborg De Meulemeester** (N-VA): La circulaire du 1er juillet 2010 relative aux exonérations fiscales a renforcé les critères auxquels doivent satisfaire les organisations humanitaires, privant plusieurs d'entre elles du bénéfice de cette mesure de faveur.

Le ministre envisage-t-il un assouplissement des critères d'exonération fiscale pour les organisations humanitaires?

08.02 **Paul Magnette**, ministre: Le critère selon lequel 50 000 euros minimum doivent être consacrés aux activités de développement a été provisoirement suspendu le 16 décembre 2010. Aucune ASBL n'a perdu son agrément du fait de ce critère.

Ce dernier n'a pas non plus été

gehanteerd. Er werd aan de administratie gevraagd een voorstel voor te bereiden in verband met de criteria inzake de relevantie van activiteiten van ontwikkelingssamenwerking met het oog op de erkenning van verenigingen voor de fiscale vrijstelling.

Ik heb als bijlage en ter informatie het antwoord op een eerdere parlementaire vraag, met daarin meer informatie en meer details.

remplacé par l'ancien critère de 25 000 euros. Cette situation permet aujourd'hui déjà une grande souplesse. L'administration prépare une proposition relative aux critères de pertinence des activités de coopération au développement en matière d'exonération fiscale pour les associations.

08.03 Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, vierdepijlerinitiatieven moeten blijvend actief worden ondersteund, want studies tonen aan dat de vierde pijler een steeds grotere rol speelt in de ontwikkelingssamenwerking. De burgers voelen zich dan betrokken bij de Noord-Zuidsamenwerking en dat moet verder worden aangemoedigd.

08.03 Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Les initiatives du quatrième pilier doivent être soutenues activement, car des études mettent en évidence que ce pilier joue un rôle croissant dans la coopération au développement.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 Vraag van mevrouw Ingeborg De Meulemeester aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de beloofde anticorruptieclausule" (nr. 8700)

09 Question de Mme Ingeborg De Meulemeester au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "la promesse d'une clause anticorruption" (n° 8700)

09.01 Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in het regeerakkoord staat vermeld dat inzake ontwikkelingssamenwerking de Belgische regering rekening zal houden met criteria voor behoorlijk bestuur en democratische instellingen, voor de eerbiediging van mensenrechten en de fundamentele vrijheden. Ook in de beleidsnota inzake buitenlands beleid van uw collega, minister Reynders, staat te lezen dat België zich zal blijven inzetten om goed bestuur en de strijd tegen corruptie te ondersteunen.

In uw beleidsnota verwijst u naar termen van behoorlijk bestuur. Zo zult u ijveren voor de opname van een anticorruptieclausule in de indicatieve samenwerkingsprogramma's, die worden afgesloten met onze partnerlanden.

Kunt u iets meer duiding geven bij die anticorruptieclausule? Op basis van welke criteria zal het nakomen van zulke clausules worden beoordeeld?

Aangezien de samenwerkingsprogramma's indicatief zijn, dus geen juridisch afdwingbare waarde hebben, wat is dan volgens u de waarde van een dergelijke clausule? Hebben we een stok achter de deur, indien de landen zich niet houden aan de afspraken?

09.02 Minister Paul Magnette: Mevrouw De Meulemeester, de volgende anticorruptieclausule wordt sinds april 2011 in elk nieuw ISP opgenomen. Het is in het Frans. Ik citeer uit een internationaal verdrag, dat nog niet in het Nederlands is vertaald, maar de

09.01 Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Le ministre explique dans sa note de politique générale qu'il s'attachera à faire inclure une clause d'anticorruption dans les programmes de coopération indicatifs (ISP). Ces derniers n'ont aucune valeur juridiquement contraignante.

Sur la base de quels critères appréciera-t-on le respect de cette clause? Dispose-t-on d'un moyen de coercition pour les cas où des pays ne respecteraient pas les accords?

09.02 Paul Magnette, ministre: Depuis avril 2011, chaque nouvel ISP comporte une clause d'anticorruption. Celle-ci résulte

uitstekende diensten van de Kamer zullen dat vertalen.

Ik citeer: "Le présent programme indicatif de coopération s'inscrit dans le cadre des accords de Cotonou acceptés par les deux parties.

Conformément à ces accords, les deux gouvernements s'engagent à promouvoir la bonne gouvernance, les droits de l'homme, la démocratie et l'État de droit.

Une violation grave des principes démocratiques de l'État de droit et des droits de l'homme pourrait entraîner l'arrêt du présent programme.

Les deux parties s'engagent mutuellement à assurer la transparence et la redevabilité. Afin d'éviter la corruption, ils s'accordent sur le fait qu'aucune offre, paiement, don, récompense ou bénéfice de quelque nature que ce soit pouvant être considéré(e) comme un acquis illégal, frauduleux ou de corruption ne pourra être promis, commis, recherché ou accepté directement ou indirectement comme une incitation ou compensation liée aux activités mises en œuvre dans le cadre de la coopération bilatérale directe entre les deux parties, en ce compris toute procédure ayant trait au lancement, à l'attribution ou à l'exécution des contrats.

Irrégularités ou soupçons d'un acte illégal, frauduleux ou de corruption liés à l'utilisation des fonds programmés dans le PIC seront rapportés aux structures appropriées convenues entre les deux gouvernements qui pourraient instruire un audit.

Les deux gouvernements s'informeront mutuellement et immédiatement du constat d'un acte illégal, frauduleux ou de corruption qui entraînera une annulation immédiate de l'accord concerné. Une réunion du comité des partenaires devant intervenir dans 60 jours suivant le constat de l'acte illégal, frauduleux ou de corruption statuera sur les actions correctives à prendre telles que le remboursement intégral des fonds détournés et les poursuites judiciaires et décidera sur la poursuite du programme et des autres interventions du PIC et, le cas échéant, des mesures préventives éventuelles à prendre.

Chaque acte illégal, frauduleux ou de corruption pourra en outre signifier l'exclusion définitive de tout nouveau financement émanant du SPF Affaires étrangères, Commerce extérieur et Coopération au Développement."

De ISP's zijn indicatief, wat de budgetten betreft. Corruptie of fraude kan gebeuren tijdens het effectieve gebruik van die budgetten. Vermits het gebruik van de fondsen voor financiering van interventies wordt toevertrouwd aan het BTC, na ondertekening van telkens een bijzondere overeenkomst, een juridisch afdwingbare tekst, is de controle op het gebruik toevertrouwd aan het BTC, dat dan ook gemanageerd is om eventuele gevallen van fraude en corruptie aan te kaarten in het partnercomité.

De stok achter de deur is het beheer van de fondsen door het BTC. In geval van vastgestelde corruptie of fraude kan het BTC de transfer van fondsen stilleggen tot de misbruikte fondsen zijn terugbetaald. In de bijzondere overeenkomsten voor budgethulp is het terugbetaalen

des accords de Cotonou qui ont été signés par les deux parties.

En ce qui concerne les budgets, les PIC revêtent un caractère indicatif. Des faits de corruption et de fraude peuvent se produire dans le cadre de l'utilisation effective de ces budgets. Le contrôle de l'utilisation est confié à la Coopération technique Belge (CTB) qui est mandatée pour signaler les éventuels cas de fraude et de corruption au Comité des partenaires.

En cas de corruption ou de fraude avérée, la CTB peut suspendre le transfert de fonds jusqu'à ce que les fonds détournés soient restitués. La restitution des fonds est explicitement prévue par les accords spéciaux d'aide budgétaire.

van een schijf na vastgestelde fraude of corruptie trouwens explicet opgenomen.

09.03 Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Als wij corruptie vaststellen, dan moeten wij de hulp inderdaad durven stopzetten. Ik heb begrepen dat dit erin staat.

Le président: Permettez-moi de faire une remarque.

Je crois que ces clauses sont évidemment très utiles. Mais je suis de plus en plus convaincu que, pour lutter contre la corruption qui sévit dans certains pays que nous aidons, il convient d'agir avant tout au niveau des sociétés multinationales qui corrompent. À ce niveau, la tâche de l'OCDE est importante. En effet, il est clair que, dans certains pays que je ne citerai pas, une corruption considérable sévit actuellement via des sociétés appartenant à des pays de l'OCDE, qui sont cotées en bourse et qui n'y "vont pas avec le dos de la cuillère".

Ces clauses sont très importantes, mais une véritable offensive doit être menée au niveau de l'OCDE et de l'Union européenne pour mettre au pas des sociétés qui ont pignon sur rue et qui n'hésitent pas à corrompre "à la grosse louche". Mais ces propos n'engagent, évidemment, que moi.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

10 Question de Mme Thérèse Snoy et d'Oppuers au ministre des Entreprises publiques, de la Politique scientifique et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "le projet d'exploitation pétrolière dans l'est du Congo" (n° 9075)

10 Vraag van mevrouw Thérèse Snoy en d'Oppuers aan de minister van Overheidsbedrijven, Wetenschapsbeleid en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de plannen voor olieboringen in Oost-Congo" (nr. 9075)

10.01 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le ministre, ma question porte sur un projet d'exploitation pétrolière dans l'est du Congo par la compagnie Total et d'autres. Le journal congolais *Le Potentiel* du 12 janvier dernier annonçait: "Le pétrolier français Total a enfin obtenu officiellement l'autorisation d'exploration pétrolière dans le Graben Albertine, situé à l'est de la RDC, rapporte Africa Energy Intelligence sur son site internet. Le président de la RDC, Joseph Kabila, a tenu parole en signant, une semaine après son investiture, l'ordonnance permettant à Total d'opérer dans le bloc 3. Africa Energy Intelligence note que le document a bien été paraphé de la main du chef de l'État dès le 27 décembre 2011, soit à peine une semaine après sa prestation de serment devant la Cour suprême de Justice."

D'après mes informations, Total n'est pas la seule compagnie à avoir des visées sur les gisements du Graben Albertine. J'ai eu connaissance d'une lettre adressée par une association environnementale au gouverneur de l'est du Congo qui accuse un membre de l'armée de faire pression auprès des populations locales pour que la zone en question située dans le parc national des Virunga soit déclassée. En outre, on ferait miroiter à la population la possibilité de développer l'agriculture et de pêcher davantage. Des pressions

09.03 Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Si la corruption est avérée, nous devons évidemment oser mettre fin à l'assistance.

De voorzitter: Dat zijn allemaal zeer nuttige clauses, maar ik ben er meer en meer van overtuigd dat de corruptie in de eerste plaats op het niveau van de multinationals moet worden bestreden. Op dat niveau is een belangrijke rol weggelegd voor de OESO, teneinde vooraanstaande bedrijven die niet terugdeinzen voor omkoping op grote schaal, in het gareel te doen lopen.

10.01 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): De Congolese krant *Le Potentiel* schreef op 12 januari jongstleden dat president Kabila woord had gehouden en groen licht had gegeven voor oliewinning in Oost-Congo door Total, amper een week na zijn eedaflegging. Volgens mijn informatie is Total niet de enige maatschappij die plannen heeft met het oliewiningsgebied Graben Albertine. Er wordt druk uitgeoefend op de bevolking om zich te verzetten tegen de bescherming van dit deel van het Virungapark, zodat er wel een vergunning voor olieboringen kan worden verleend. Het gebied is door de UNESCO echter erkend als werelderfgoed. Bovendien verbiedt de Congolese wetgeving

sont exercées pour faire en sorte que la population s'oppose à la protection du territoire dans le parc national des Virunga et qu'au final, cela justifie une autorisation d'exploiter du pétrole.

Ces projets concernent des zones qui sont pourtant incluses dans le parc national des Virunga, classé patrimoine mondial par l'UNESCO. C'est d'ailleurs à ce titre qu'ils avaient été rejettés en mars 2011 par le ministre de l'Environnement congolais, M. José Endundo. En outre, la loi congolaise interdit les activités de prospection pétrolière dans les parcs nationaux. L'exploration pétrolière dans le parc national des Virunga n'est pas compatible avec son statut de patrimoine de l'humanité (Convention du 23 novembre 1972 sur le patrimoine mondial de l'UNESCO). On peut donc se demander comment le président Kabila a pu signer de tels engagements juste après son élection, alors que le parlement est sur le point d'être renouvelé et qu'il est donc en affaires courantes.

Les défenseurs de l'environnement sont très inquiets. La crainte porte sur les possibles atteintes à la biodiversité et surtout sur les risques de pollution de l'eau, qui peut affecter les capacités de pêche et aussi polluer tout l'aval du bassin du Nil.

Le 18 mars 2011, votre prédécesseur, Olivier Chastel s'était réjoui de la décision du ministre Endundo de suspendre la prospection pétrolière dans le parc des Virunga. Il s'exprimait en ces termes: "Le parc national des Virunga est le plus vieux parc national d'Afrique. C'est aussi le premier site du continent à figurer sur la liste du Patrimoine mondial de l'UNESCO. Ce parc, aussi appelé parc aux gorilles, est géré par l'Institut Congolais pour la Conservation de la Nature (ICCN) sous la direction de notre compatriote Emmanuel de Mérode."

La communauté internationale et la Belgique soutiennent la préservation de ce parc, principalement via les programmes de la Banque mondiale, mais aussi d'autres coopérations.

À ce niveau, il existe une forme d'incohérence. En effet, nous apportons un soutien direct ou indirect à la préservation de ce parc. Mais la question se pose de savoir dans quelle mesure nous pouvons intervenir par rapport à ces projets d'exploitation pétrolière qui risquent de tout détruire.

Monsieur le ministre, par quelles voies la Belgique apporte-t-elle son soutien à la conservation de la nature et à la protection des forêts dans l'est du Congo? Ne trouvez-vous pas qu'une réaction nationale et internationale s'impose pour préserver ce patrimoine mondial et offrir des alternatives de développement aux populations locales? Pouvez-vous agir auprès des compagnies pétrolières européennes pour qu'elles ne soient pas responsables de dégradations environnementales majeures? Comme vient de le dire notre président, sans doute faut-il également agir à ce niveau.

10.02 Paul Magnette, ministre: Monsieur le président, chère collègue, depuis des années, la Belgique soutient le partenaire congolais pour la préservation du parc des Virunga.

Depuis 2000, la Coopération belge au développement cofinance trois phases consécutives du projet de l'UNESCO intitulé "Conservation de

olieprospectie in de nationale parken. Hoe kon president Kabila op 27 décembre 2011, kort na zijn verkiezing, dergelijke verbintenis-aangaan, terwijl het Parlement op het punt staat te worden vernieuwd en het dus in een periode van lopende zaken is?

Milieuorganisaties vrezen voor een eventuele aantasting van de biodiversiteit en voor watervervuiling. Aangezien één van de bronnen van de Nijl zich hier bevindt, bestaat het risico dat het hele Nijlbekken stroomafwaarts vervuild raakt.

Op 18 maart 2011 drukte uw voorganger, de heer Chastel, zijn vreugde uit over de beslissing van minister Endundo om de olieprospectie in het Virungapark op te schorten. De internationale gemeenschap en België steunen de bescherming van dat park, voornamelijk via programma's van Wereldbank.

Wat kunnen we echter ondernemen tegen dat soort projecten, dat voor het park een immense bedreiging vormt? Op welke manier steunt ons land de bescherming van de natuur en van de wouden in Oost-Congo? Meent u niet dat een nationale en internationale reactie op zijn plaats zou zijn om dat werelderfgoed te beschermen en de plaatselijke bevolking ontwikkelingsalternatieven te bieden? Kunt u uw invloed aanwenden bij de Europese petroleumaatschappijen om te voorkomen dat ze het milieu onherroepelijk schade toebrengen?

10.02 Minister Paul Magnette: Ons land verleent al jaren zijn steun aan de bescherming van het Virungapark.

Sinds 2000 is de Belgische

la biodiversité en zones de conflit armé. Préserver les sites du patrimoine mondial en RDC".

Pour la troisième phase, de 2010 à 2012, un budget de deux millions d'euros a été prévu.

Les activités de terrain financées avec l'appui de la Belgique dans le parc national des Virunga pendant la troisième phase ciblent:

- le renforcement de la surveillance du lac Édouard et le suivi judiciaire des infractions;
- le développement d'un plan de gestion pour le lac, qui se focalise sur la sauvegarde et la bonne utilisation du bassin du lac Édouard et en particulier des éléments qui sont garants de sa richesse, y compris la pérennisation d'une pêche légale et la restructuration de la coopérative de pêche.

Le choix de se focaliser sur le lac Édouard est stratégique, en vue des explorations pétrolières sur ce lac.

Une démarche internationale commune a bien été initiée en vue de préserver le patrimoine mondial et a obtenu l'approbation de la Belgique. Il y a un très grand nombre de donateurs qui sont actifs autour du parc des Virunga et des aires protégées en République démocratique du Congo. Dans ce contexte, l'indicateur du programme de coopération traite de la répartition des tâches entre la Commission européenne et les États membres via un *side partnership* où la délégation de la Commission européenne assure le suivi du secteur "gestion de l'environnement et de la nature" pour la Belgique.

Il est important ici de signaler que la Commission européenne est le principal donateur concernant le parc des Virunga. Entre-temps, mon administration a pris contact avec l'UNESCO et la délégation de la Commission européenne à Kinshasa pour sonder leur position concernant l'exploitation pétrolière et pour nous conseiller quant à une démarche commune.

Je note l'intérêt croissant que certaines grandes entreprises européennes accordent au développement durable via leur *corporate social responsibility*. Il est essentiel que des multinationales respectent scrupuleusement la législation nationale. Dans le contexte des Virunga, satisfaire aux obligations en matière d'élaboration d'études sur l'impact environnemental pour des projets importants tel que c'est prévu par le ministère congolais de l'Environnement, de la Gestion de la Nature et du Tourisme, constitue dès lors une condition *sine qua non*.

10.03 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, vous parlez d'une démarche internationale commune. Est-ce qu'elle date d'après ce 27 décembre, d'après ces nouvelles autorisations? L'année dernière, le président Kabila était déjà favorable à l'exploitation, mais son ministre de l'Environnement avait dit non. Maintenant, juste après les élections, le président a, semble-t-il, promis quelque chose à Total, ce qui, pour moi, montre qu'il y a eu des pressions.

Je me demande si cette pression s'est renouvelée depuis. Il faut faire attention pour qu'on ne profite pas d'une période de non-gouvernance ou de non mise en place d'un gouvernement congolais, pour avancer

Ontwikkelingssamenwerking medefinancier van een UNESCO-project in drie fases: *Biodiversity Conservation in Regions of Armed Conflict: Protecting World Heritage in the Democratic Republic of the Congo*. Voor de derde fase, van 2010 tot 2012, werd een budget van 2 miljoen euro uitgetrokken. De steun van ons land is gericht op het toezicht en op de ontwikkeling van een beheersplan voor het Edwardmeer. Het gaat om een strategische keuze, aangezien er op het meer aan olie-exploratie zal worden gedaan.

Er werd werk gemaakt van een gemeenschappelijk internationaal optreden. Aangezien de Europese Commissie de belangrijkste donor van het Virungapark is, heeft mijn administratie contact opgenomen met UNESCO en de delegatie van de Europese Commissie te Kinshasa om hen te polsen omtrent de olieboringen en zich te laten adviseren over een gemeenschappelijk optreden.

Ik stel vast dat sommige grote Europese bedrijven steeds meer belang hechten aan duurzame ontwikkeling in het kader van hun *corporate social responsibility*-beleid. Het is essentieel dat de multinationals de nationale wetgeving respecteren, in casu op het stuk van de milieueffectrapportages die het bevoegde Congolese ministerie voorschrijft.

10.03 Thérèse Snoy et d'Oppuers (Ecolo-Groen): U maakt gewag van een gemeenschappelijk internationaal optreden. Van wanneer dateert dat? Van na die nieuwe vergunningen? Vorig jaar stond Kabila al positief tegenover de boringen, maar zijn minister van Milieu weigerde. We moeten voorkomen dat er geprofiteerd wordt van een formatieperiode om

ou donner des autorisations à des sociétés. Je me permets d'insister pour que cette démarche, si elle date d'avant le 27 décembre, soit renouvelée, en tout cas maintenant, étant donné que, visiblement, il n'y a pas grand monde qui a vu cela. Même le WWF Belgique, pourtant très actif sur le terrain, n'avait pas remarqué qu'une autorisation avait été donnée.

En ce qui concerne les entreprises chapeautées par l'OCDE, comment les empêcher d'exercer des pressions malsaines sur les gouvernements? Un travail législatif en la matière pourrait exiger de leur part la plus grande transparence ainsi qu'un respect minimum du code déontologique qu'elles prétendent appliquer. De telles pratiques, surtout de la part de la société SOCO, qui semble pratiquer tout un travail de lobbying pervers à l'égard des populations locales afin de leur faire croire que l'exploitation du pétrole serait préférable au maintien du statut de parc naturel, sont des pratiques que nos gouvernements doivent avoir le courage de dénoncer, parce qu'elles sont inacceptables. Si c'est au niveau européen qu'il faut agir, la Belgique doit être proactive dans l'élaboration de règles à fixer au niveau européen pour les entreprises eu égard à leurs investissements à l'étranger.

vergunningen te verlenen. Als die gemeenschappelijke internationale demarke van vóór 27 december dateert, dring ik erop aan dat die hernieuwd wordt.

Zelfs WWF België, dat nochtans zeer actief is in dat gebied, had niet gemerkt dat er een vergunning was verleend.

Hoe kan men bedrijven die onder auspiciën van de OESO werken, beletten op een ongezonde manier druk uit te oefenen op regeringen en de lokale bevolking? Onze regeringen moeten de moed opbrengen om dergelijke onaanvaardbare praktijken aan de kaak te stellen. Als er op het Europese niveau actie moet worden ondernomen, moet België proactief meewerken aan het opstellen van Europese regels.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

La réunion publique de commission est levée à 11.15 heures.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 11.15 uur.